

Nåd vare med er och frid från Gud vår Far och Herren Jesus Kristus!

Bön: Kom till oss, du, o Jesus kär,
och framgång åt ditt ord beskär!

Låt nådens evangelium
hos otrons släkte än få rum! Amen.

Dagens tema: *Guds ord*. Episteltext: 2 Kor
11:21–31.

21 ... Men vad andra vågar skryta med – jag talar som en dåre – det vågar jag också.
22 Är de hebreer? Jag också. Är de israeliter? Jag också. Är de Abrahams barn? Jag också. 23 Är de Kristi tjänare? Nu talar jag som en galning: Jag är det ännu mer. Jag har arbetat mer, suttit i fängelse mer, fått hugg och slag i överflöd och ofta varit i livsfara. 24 Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio rapp minus ett. 25 Tre gånger har jag blivit piskad med spö, en gång har jag blivit stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, ett helt dygn har jag drivit på öppet hav. 26 Jag har ofta varit på resor, i faror på floder, faror bland rövare, faror från landsmän, faror från hedningar, faror i städer, i öknar och på hav, faror bland falska bröder, 27 allt under möda och slit, ofta under vaknätter, under hunger och törst, ofta fastande, frusen och naken.

28 Utöver allt annat har jag det dagliga ansvaret, omsorgen om alla församlingarna. 29 Vem är svag utan att jag blir svag? Vem faller utan att det bränner i mig? 30 Om jag måste berömma mig, vill jag berömma mig av min svaghet. 31 Herren Jesu Gud och Far, välsignad i evighet, vet att jag inte ljuger.

Tema: *Apostelns svaghet – Kristi kraft*

Vår predikotext är väldigt ovanlig. Till synes handlar det om en människas skryt. En självbiografi med en massa överdrifter. Eller är det? Ska vi predika över människors skryt?

Texten är uppsatt för sexagesimasöndagen som har temat *Guds ord*. I det temat finns svaret på våra frågor. Det är inte fråga om en enskild människas extrema upplevelser, utan om Guds ords auktoritet och budskap.

Vi har inte berättelser i Bibeln om allt det som Paulus tar fram här, men fast det låter märkligt att han varit med om allt det här är det ingen orsak att ifrågasätta det. I Rom 15:4 skriver han:

Allt som har skrivits tidigare är skrivet till vår undervisning, för att vi ska bevara vårt hopp genom den uthållighet och tröst som Skrifterna ger.

Det här avser Gamla testamentets skrifter. Hur vet vi då att det samma gäller det som Paulus skriver? Det är ju så vanligt i dag att man säger: Det där är bara vad Paulus har sagt. Paulus var inte Jesus. Han var bara en människa. Och han kunde ta fel.

Vi måste lära känna Paulus och hans verksamhet för att förstå den märkliga texten. Vi måste också se vad syftet med Andra Korintierbrevet är.

Aposteln Paulus

Paulus mötte mycket motstånd under sina resor. Under sin första missionsresa i de centrala delarna av nuvarande Turkiet predikade han i en synagoga i Antiokia i Pisidien, alltså inför judar och proselyter. Nästa sabbat kom nästan hela staden för att höra honom. Men judarna blev fyllda av avund då det kom så många lyssnare så de hånade honom och sade emot honom (Apg 13:45). Då svarade Paulus och hans medarbetare Barnabas att de måste vända sig till hedningarna, så som också Jesaja hade sagt. Därför kallas han hedningarnas apostel. Händelserna ledde till en förföljelse, som kan ha varit en av de händelser som han berättar om i vår text.

I nästa stad Ikonium hände samma sak. Många, både judar och greker, kom till tro. Judarna förgiftade hedningarnas sinnen så att både judar och hedningar med sina ledare gjorde upp planer att misshandla och stena apostlarna.

När Paulus var i Filippi på sin andra missionsresa tillsammans med Silas blev de kastade i fängelse och piskade med många rapp (Apg 16). Där hände det bekanta undret då fängelset öppnades och fångvaktaren blev omvänd och döpt.

Under den tredje missionsresan höll det också på att gå illa i Efesus. Paulus vistades där under tre år (Apg 19). Där blev det ett upplopp så att hela staden kokade under flera timmar. Det var förresten på resan norrut då han passerade genom Makedonien som han skrev 2 Kor. I Efesus berodde motståndet på att silversmeden Demetrius var rädd för att mista sina inkomster från hednabilder. Men vi ska framför allt se en annan orsak till förföljelserna från judarna och motstånd från sådana kristna som hade kvar sin judiska böjelse.

Då ska vi gå till ett av Paulus tidigaste brev, Galaterbrevet. Det finns olika åsikter om när det här brevet har kommit till, men det är troligt att det är ett av hans tidigaste brev.

I Galaterbrevet är Paulus fylld av stor irritation, ja egentligen kan vi säga vrede. Det finns ingenting som så väcker hans avsky som när människor förvränger Guds ord. Och så har det skett i Galatien. Han skriver i Gal 1:6–9:

Jag är förvånad att ni så fort överger honom som har kallat er genom Kristi nåd och vänder er till ett annat evangelium, fast det inte finns något annat. Det är bara några som skapar förvirring bland er och vill förvränga Kristi evangelium. Men även om vi själva eller en ängel från himlen skulle ge er ett annat evangelium än det vi har predikat, så ska han vara under förbannelse. Det vi redan har sagt säger jag nu igen: om någon ger er ett annat evangelium än det ni har tagit emot, så ska han vara under förbannelse.

Hur kan Paulus uttala sig så här kavat? Det svarar han på i v 11–12:

Jag vill göra klart för er, bröder, att evangeliet som jag har predikat inte kommer från människor. Jag har inte fått det eller lärt mig det av någon människa, utan genom en uppenbarelse från Jesus Kristus.

Här är själva grundorsaken till att vi ska tro på aposteln Paulus: det han för fram är Jesu egen lära. Det är ingen människa som har tänkt ut det. Det var Jesus själv som uppenbarade sig för Paulus på Damaskusvägen och sedan undervisade honom som privatlärare under flera år innan han anslöt sig till apostlarna i Jerusalem. Och han, som varit den värsta förföljaren

av Jesus och hans apostlar, blev nu mottagen som en broder. De godkände hans undervisning, för de såg att det var samma budskap som det som Jesus hade lärt dem. Att en som varit deras värsta förföljare nu börjat förkunna precis samma evangelium som de, utan att de har undervisat honom, det såg de som Guds stora under och det tog de emot. Det var alltså inte lättvindigt som de tog emot honom som medarbetare. De gjorde en grundlig undersökning av honom och framför allt hans lära.

Därför tar vi också emot det som Paulus undervisar som Guds ord. Allt har blivit grundligt bestyrkt. De tecken som Paulus gjorde var Guds bevisning att Ordet var av honom. Sådant behövdes under den omvälvande första tiden.

Andra Korintierbrevets huvudtema

Men det vara inte alla som tog emot honom. Just Andra Korintierbrevet skriver han för att försvara sig mot hård kritik, och därmed försvara Guds ord. Redan i början av brevet talar han om lidande och trångmål, och rentav att han misströstat om livet.

I sjätte kapitlet kommer han första gången in på sina konkreta lidanden: misshandel, fångenskap och upplopp, nattvak och svält. 2 Kor 6:8–10:

Vi kallas villolärare men är sanningssägare, vi är okända med ändå erkända, vi är döende men lever, vi är tuktrade men inte dödade, vi är bedrövade men alltid glada, vi är fattiga men gör många rika, vi har inget men äger allt.

Här finns något av det som han sedan från kapitel 10 utvecklar vidare: han anklagas för att vara villolärare.

Paulus har blivit anklagad för att vara ödmjuk när han möter korintierna öga mot öga men modig när han är långt borta. Han påminner om att han inte strider på världens sätt med köttsliga vapen utan har kraft från Gud att bryta ner fästen. Här finns ett av hans många kända ord om Guds vishet som vi också ska ta vara på när vi möts av kritik mot Guds ord (2 Kor 10:4b–5):

Vi bryter ner tankebyggnader och allt högt som reser sig mot kunskapen om Gud. Vi gör varje tanke till en lydig fånge hos Kristus.

I kapitel 11 går han till direkt attack på sina motståndare, v 4, i samma vrede som i Galaterbrevet:

För om någon kommer och predikar en annan Jesus än den vi har predikat, eller om ni tar emot en annan ande eller ett annat evangelium än det ni tidigare har tagit emot, då accepterar ni det gärna.

Längre fram, i v 13–15, säger han vilka det handlar om:

Sådana människor är falska apostlar, oärliga arbetare förklädda till Kristi apostlar. Och inte att undra på det, Satan själv förklarar sig till en ljusets ängel. Då är det inte underligt om även hans tjänare förklarar sig till rättfärdighetens tjänare.

Vad är det för tankar som han bryter ner? Vad är detta nya evangelium som människor så lätt faller för? Vilket budskap predikas av dessa falska apostlar, som drivs av djävulen själv, fast de är förklädda så att de ser ut som Kristi apostlar?

Det handlar om själva kärnan i det kristna budskapet: rättfärdiggörelsen av nåd genom tron. Villolärarna smög in något av egen berömmelse i den lära som skulle vara Guds verk allena, det som skulle se till att ingen annan än Gud själv behåller äran. Det skedde genom att man ville behålla lite av judarnas lagar, sådant som omskärelse och hänsyn till ren och oren mat. Det fanns sådana som sade sig ha en högre kunskap och som ansåg allt kroppsligt vara synd. Från det grekiska ordet för kunskap, *gnōsis*, kommer beteckningen gnostiker och gnosticism. Huvudtanken är att vi har fått en annan kunskap än den som Jesus och hans apostlar, särskilt Paulus, förstod sig på. Mot en sådan *gnōsis* var Paulus synnerligen hård. Den hotade Guds ära.

Det kan då verka som en motsägelse då Paulus lyfter upp sig själv och det han har varit med om. Tar han inte något av Guds ära och ger den åt sig själv?

Nej, för han måste hävda att han är Jesu Kristi apostel, för om motståndarna vinner så är Guds ära omintetgjord. Visserligen måste han om och om igen förklara att det är på en dåres vis han talar om sig själv. Det är inte hans egentliga budskap. Därarna förhäver sig själva, men när han talar om sig själv är det inte dårskap utan att förhålliga Gud, fast det låter som när en dåre talar.

Allt det här får sin kulmen i det 12:e kapitlet där Paulus beskriver sina uppenbarelser och sitt köttsliga lidande, som Satan använder för att ta ifrån honom hans egen berömmelse. Då han bett tre gånger till Gud att bli befriad från det som han kallar en tagg i köttet, får han varje gång som svar (12:9):

Min nåd är nog för dig, för min kraft fullkomnas i svaghet.

Och därför avslutar han sitt försvar (v 9b–10):

Därför vill jag hellre berömma mig av min svaghet, för att Kristi kraft ska vila över mig. Och därför gläder jag mig över svaghet, misshandel, nöd, förföljelser och ångest för Kristi skull. För när jag är svag, då är jag stark.

Slutsatser

I det vi har sett av Paulus erfarenheter och undervisning märker vi mycket som är välbekant från vår tid.

Vi ser att man hävdar kunskap ovanför Guds ord. "Vår tids kunskap är mycket större än den man hade på Jesu och apostlarnas tid", säger man. "Vi måste tolka in Bibeln i vår tid." Det här är inget annat än ren och skär kritik av Bibeln och det kommer från djävulens apostlar. Man försöker också splittra Paulus från Jesus. Man säger t ex att Jesus inte talade om homosexualitet, utan det var "bara" Paulus som var fast i sin tids kunskap.

Vad är det här annat än att man tar bort Guds ära och flyttar över den till människors vishet? "Jag vet, jag har kunskap." Det här kallar Paulus att vara uppblåst.

Samtidigt ger man ett sken av att förkunna Guds ord och rättfärdiggörelsen av nåd genom tron. I sina lämpliga sammanhang vet man

hur man ska ställa sina ord för att väcka åhörarnas förtroende. I Rom 16:18 sägs det om villolärarna:

... med fina ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor.

Det här är fruktansvärt farligt! Man kan använda rätta ord och förege att man predikar evangelium, men i själva verket bedrar man människorna. Det gäller att se upp med sådana. De måste avslöjas, och vi ska hålla oss borta från dem.

Samma sak är det med den fara som hotar från dem som kräver att en människa ska aktivt besluta sig för att bli kristen, och då föraktar det dop som vi har blivit döpta med när vi var barn, det som är ett bevis för att Gud har gjort hela verket ända från början. Ja, Gud har handlat ännu tidigare än så (Ef 1:4):

Han har utvalt oss i honom före världens skapelse till att vara heliga och fläckfria inför honom. I sin kärlek har han förutbestämt oss till barnskap hos honom genom Jesus Kristus, efter sin goda viljas beslut, till ära och pris för den nåd som han har skänkt oss i den Älskade.

Det är för att värna om denna nåd, och att ge ära och pris till Jesus Kristus, som Paulus så hårt attackerade sina motståndare. Vi hotas av samma fara i dag från flera håll och därför ska vi i vår tur också värna om detta dyrbara Ord så att inte mänsklig ära och tanke får föra bort oss från vår Frälsare. Låt oss värna om det genom att flitigt ha det med oss i våra hem och lyssna till det i gudstjänsterna.

O, så låt det dyra ordet
följa dig vart än du går!
Vid det himmelskt rika bordet
kraft för vandringen du får.
Ingen nöd och ingen lycka,
ingenting på denna jord
skall ur Herrens hand dig rycka,
om du bliver vid hans ord!
(SH 89:5)

Bön: Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp,

kärlek och tålmod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.